

elkezdik éneküket, mely eleinte a levelibéka retyegésére, majd a sáska recsegére emlékeztet és aztán hosszantartó éles füttybe megy át. Magánosan nem szólnak, a mint az egyik elkezd, azonnal egész füttykoncerttel felel a többi.

Mielőtt feljegyzéseim végéhez érnék, még egy megfigyelésről akarok említést tenni és pedig a paraguayi kutyákról, ezek ugyan itt sem énekelnek, de örömlükben nemcsak farkukat csóválják, hanem nevetnek is, vagy jobban mondva vigyorognak, szájuk felső szélét felhúzzák, arcuk pedig valami komikus-barátságos kifejezést mutat és hozzá farkukat csendesen csóválják.

KISEBB KÖZLEMÉNYEK.

Pézsmatulok-tenyésztés. A sarkvidéki állatvilágnak egyik legérdekesebb faja a pézsmatulok, elég hasznos vad ahhoz, hogy vele betelepítési és tenyésztési kísérleteket tegyenek. A pézsmatulok-tenyésztéssel eddig csakis Svédország kezdett foglalkozni. Dél-Svédországban elsősorban a jámländnorrländi, utóbb pedig a hormfolsi vadtenyésztő-telepeken tetek kísérleteket a Grönlandból átszállított pézsmatulokkal. A behozott példányok 1—2 éves pézsmatulok voltak.

Az első kísérletezések be nem váltak. Az 1900-ban behozott tíz pézsmatulokból csak kettő maradt életben. A kísérletek meghiúsulásának oka nem a klimatikus eltérésekben, hanem egyéb tényezőkben kereshető. A betelepített állatok nagy része ugyanis már az első hetek alatt elpusztult; a hosszas tengeri utat szervezetük szerfölött megsínylette.

Az életben maradt példányoknak a tenyésztőtelep exisztencialiter képes volt mindazt nyújtani, amit az őstthon, az arktikus Grönland nekik nyújthatott. Így nevezetesen különböző olyan zuzmóféléket és aromatikus füvet, melyeknek hazája a sarkvidék s általában az északi övek tájai.

A megmaradt pézsmatulok tehát szépen fejlődtek, sőt már párosodtak is, midőn 1902-ben Svédország e tájékán kiütött a marhavész. A vésznek a pézsmatulok, egyetlen tehén kivételével, valamennyien áldozatul estek. Ma ez az egyetlen pézsmatehén képviseli egyelőre a norrländi telep állományát.

A másik uradalomban, a hormfolsiban egy éven belül elhullott az egész állomány, egyetlen bika kivételével. Az elhullott állatokat az upsalai egyetem boncztoni osztálya vette vizsgálat alá. A bonczolás kiderítette, hogy valamennyi állat egy és ugyanazon májbetegségben hullott el. Lehetséges, hogy a betegség csíráit már Grönlandból magukkal hozták.

Általában a sarki tájakat otthonának valló pézsmatulok ma már nemcsak számban apad, hanem állományában is degeneratív tüneteket mutat, úgy hogy az áttelepítés sikertelenségének okai visszavezethetők talán az általános degenerálásra is. Az állatok degenerálódására kétségtelenül befolyással van a pézsmatulok-csordák izoláltsága. A meglévő amúgy se nagyszámú pézsmatulok-csordák ugyanis egymás közt csodálatos szorososan összetartanak s egyéb csordákkal soha össze nem vegyülnek. Ezt SVERDRUP, a világhírű Fram-expedíció vezetője is ismételtelen megfigyelte.

Ilyen körülmények közt a pézsmatulok felette közel áll ahhoz az időhöz, midőn a szabadon legelésző hatalmas testű állat helyett csupán egyes gyűjtemények tárában fogunk egy-két preparált példánnyal találkozni.

Sólyom.

Új poczok állatvilágunkból. G. S. MILLER a londoni «British Museum» gyűjteményéből újabb több új poczokfajt írt le, ezek között egy magyarországi is van. Ezt az új fajt Hátszeg vidékén gyűjtötte C. G. DANFORD. MILLER *Microtus angularis*-nak nevezi a mezei

pocok rokonságába tartozó és az egyik görögországi fajhoz hasonló állatot. —i.

Vadászok és gyűjtők figyelmébe! A *«Hazai Zoologiai Laboratorium»*, a legmelegebb hónapok kivételével, egész éven át, a legjobb árak mellett vesz preparálásra alkalmas, frissen lőtt emlősöket és madarakat. A gyűjtésre és küldésre vonatkozólag felvilágosítással szívesen szolgál az intézet vezetősége. (Budapest, VII., Damjanich-utca 36.)

Szelid szárnyasok. Ahol az erdők, mezők, gyümölcsösök, általában pedig a gazdaságok környezetének szárnyasai észreveszik, hogy az ember részéről oltalomban, sőt időnként etetésben is részesülnek, hovatovább bátrabban sürgölődnek körülöttünk. Egy-egy eset ugyan csak találóan jellemzi őket.

Erdőszélen, szántásnál dolgozó emberek burgonyát sütöttek, amiből néhány darab a földön maradt szétszórva. Alighogy az emberek megint munkájuk után láttak, seregélyek szálltak a tarlóra s mohón elfogyasztották a megmaradt sült burgonyát.

A burgonyasütés, másod-, sőt harmadnap is többször ismétlődött s a seregélyek is mindannyiszor jelentkeztek a megkezdett csemege körül. Számukra kitett eleséghoz többé hozzá se nyúltak. A munkások egy-két hét multán elkészültek a szántással, a seregélyek pedig napokon át hasztalan lesték a megkedvelt burgonyát.

Nagyobb parkterületeken, vadaskertekben tanyázó éneklő szárnyasok, hamar megjegyzik maguknak, kivált télen, azokat a helyeket, a hol számukra eleséget szórnak. Első sorban a pinty-félék fognak jelentkezni, hogy bátran lábaink elé szálljanak akkor, a midőn eleséget szórunk. Akad köztük olyan is, a melyik a

kiszórt eleségből az otthon várakozóknak is szállít egyet-mást.

Kitett etetőhelyeken legbátrabbak és legfesztelenebbek a harkályok és a czinkék. Tél végére utóbb annyira hozzászoknak az eleséget osztogatók személyéhez, hogy jelenlétekor el se szállanak az elkapott eleséggel, hanem helyben elfogyasztják azt.

Egy légykapó (*Muscicapa grisola*) az elmúlt éven verandánk üvegtábláiról szedegette a legyet és a dongót, holott nem tartozik a bátrabb szárnyasok közé. Egyébként is a verandán, ahol étkezünk, majdnem mindig időzött valaki; ez azonban hasznothajtó munkájában korántsem feszélyezte őt.

Hasonló számtalan apró példa igazolja, hogy szárnyasaink mindenképp igyekeznek meghálálni azt a gondot és oltalmat, amelynek osztályosaivá tesszük őket; egyben pedig alkalmat nyújtanak nekünk egyszerű életükből is sok olyan megkapó vonást ellesni, amelyek egyike-másika néha éppen olyan kedves, mint tanulságos. Sólyom.

„AZ ÁLLATVILÁG”

A Hazai Zoologiai Laboratorium folyóirata.

Flyóirat az állattani, vadászati és halászati ismeretek terjesztésére.

Megjelenik kéthavonként, eredeti képekkel gazdagon illusztrálva. Előfizetési ára egy évre 5 korona, mely összeg *«Az Állatvilág»* kiadóhivatala címére (Budapest, VII. kerület, Damjanich-utca 36.) küldendő. Telefon: 17—23.

A lap szellemi részét illető küldemények egyenesen a szerkesztőhöz (Csiki Ernő, Budapest, VIII., Magyar Nemzeti Múzeum) intézendők.

